

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Stad, durf te sturen

Hoe lager het autobezit, hoe
levendiger de stad.

Martien Das
Sanne Kalshoven

Even voorstellen

- Martien Das
- Sanne Kalshoven
- Adviseur Duurzame mobiliteit bij Rijkswaterstaat Leefomgeving
- In opdracht van Ministerie IenW, DG Mobiliteit

Stad, durf te sturen

Uitdagingen:

- Verbeteren luchtkwaliteit en verlagen CO2-uitstoot mobiliteit
- Verstedelijking en groei inwonertal, maar dan zonder de lasten
- Voorkomen groei automobilititeit en groei wagenpark
- Verschuiving van auto naar lopen, fietsen en OV gewenst
- Wagenpark groeit in meeste steden mee met groei inwonertal, ontkoppeling nodig vanwege ruimtedruk
- Van 'stabiliseren gemiddeld autobezit' naar daling autobezit/inwoner

Transitie autobezit naar autodelen helpt

Bijdrage aan 6 doelen:

- **Duurzaam wagenpark:** versneld naar zero-emissie autokilometers in de stad
- **Klimaatbeleid:** bewuster autogebruik en gebruik/opslag duurzame stroom
- **Bereikbaarheid:** minder autokilometers → minder congestie
- **Duurzame mobiliteit en duurzaam ruimtegebruik:** verdichting nabij OV, stimuleren actieve mobiliteit, minder ruimte voor (straat)parkeren auto's
- Woningaanbod in lijn met **veranderende mobiliteitsvoorkeuren** woonconsumenten
- **Circulaire economie:** minder nieuwe auto's → minder grondstoffen → minder groei, stabilisatie of krimp wagenpark

Autodelen leeft

'Helpt autobezitters wil in 2025 auto delen'

Ergernis en plezier om bezetten parkeerplekken in De Pijp

Vijf elektrische deelauto's voor gebied Wisselspoor

Een nieuw huis in de stad? Zeg dan maar dag tegen uw auto, of toch niet?

Hoe kunnen we deze transitie versnellen

- **Initiatieven Rijksoverheid:**

- City Deal Elektrische deelmobiliteit
 - Green Deal Autodelen II

- **Initiatieven gemeenten:**

- Participeren in City Deal en Green Deal - pilots
 - Kennisdelen, ook via GNMI, CROW ed.
 - Benut lokaal instrumentarium

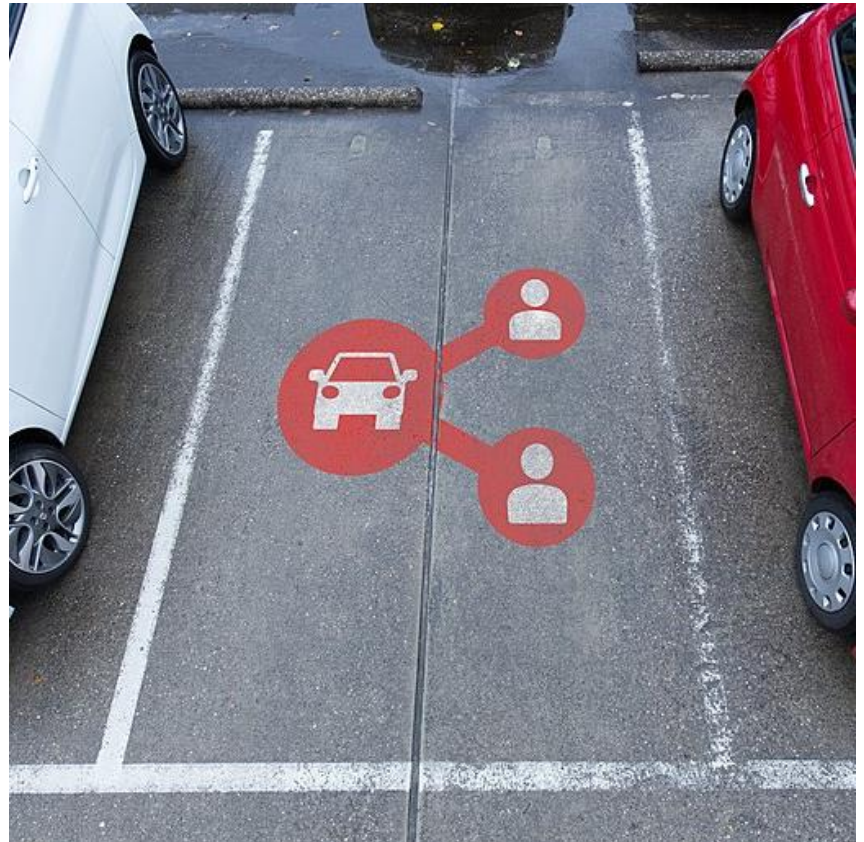
City Deal Elektrische Deelmobiliteit (1/2)

- **Energietransitie:** elektrisch autodelen, slim laden en opslag
- **Beleidskaders:** klimaatbeleid, Agenda Stad, MaaS, Green Deal Elektrisch Vervoer, Green Deal Autodelen II, Green Deal openbare laadinfra, verduurzaming MIRT
- **17 Partijen** – (De)centrale overheden en private partijen
 - IenW, BZK, NEPROM, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Amsterdam, Amstelveen, Amersfoort, Apeldoorn, provincie Zuid-Holland, BPD, Syntrus Achmea, Heijmans, Synchron, ElaadNL, Stichting Smart Solar Charging

City Deal Elektrische Deelmobiliteit (2/2)

- **Ontkoppelen** groei inwonertal en groei autobezit/autogebruik
- **Benutten kansen in nieuwbouw:** lage parkeernormen in combinatie met (elektrische) deelauto's
- **Slim Laden:** koppeling huis – laadpaal - auto

Specifiek nodig bij nieuwbouw - gemeenten

- **Lagere parkeernorm** in combinatie met deelauto's en OV
- **Geen parkeervergunning** buiten het projectgebied
- Zorg voor flankerend beleid in omliggend gebied en in hele gemeente: **Project staat niet op zichzelf**
- Kwaliteit en kwantiteit OV en fietsinfra toerusten voor **modal shift**

Green Deal Autodelen 2018-2021

- Doel: 700.000 autodelers en 100.000 deelauto's in **2021**
- Green Deal Autodelen: verbinden, samenwerken en versnellen
- Verschillende aanbieders
- Overheden: EZK, I&W, Arnhem, Delft, Den Haag, Den Bosch, Zwolle, Utrecht, Provincie Drenthe, Rotterdam, Regio RMO Limburg
- Kernteam RWS, I&W
- www.autodelen.info
- @autodelen_info

Green Deal

Benut lokaal instrumentarium (1/2)

- Formuleer een SMART **ambitie** voor autodelen.
- **Vlot aanvraagproces** voor gereserveerde parkeerplaatsen.
- Hanteer **redelijke tarieven** voor de parkeervergunning (vergeleken met prive-vergunning).
- Maak **één loket** voor autodelen.
- Zorg voor **goed beheer en handhaving** gereserveerde plekken.
- Verstrek informatie over autodelen, **meekoppelen** met rijbewijs en parkeervergunning.
- Maak autodelen **zichtbaar**, laat zien wat al beschikbaar is.
- Dialoog met aanbieders

Promotie

Maak je eerste rit in een deelauto

Maak gratis een rit met een deelauto van Greenwheels, MyWheels of SnappCar. Met een proefrit spaar je bovendien €25 mee voor de vervoerservice voor minder mobiele in onze wijk.

[Aanmelden deelauto](#)

Maak autodelen zichtbaar

Benut lokaal instrumentarium (2/2)

- **Communiqueer** ook over peer-to-peer autodelen
- **Deel** als gemeente **het eigen wagenpark**
- Moedig ook **zakelijk autodelen** aan
- Stimuleer **burgerinitiatieven**
- **Ontmoedig** autobezit en maak autobezit minder aantrekkelijk
- **Haal parkeerplaatsen weg** als het autodelen groeit
- Benut parkeerdruk, milieuzone, verhuizing als 'natuurlijk moment'

Wat als steden niet sturen?

- Nog 1 miljoen auto's erbij tussen nu en 2030
- Stijgend autobezit bij groep >50 jaar (+ effect vergrijzing)
- Groei inwonertal betekent automatisch meer auto's (rijdend en geparkeerd)
- Strijd om de ruimte: irritaties tussen modaliteiten, verkeersveiligheid, belangen niet-autobezitters
- Lege parkeergarages als gevolg van te hoge parkeernormen
- Nieuwbouw lastig & duur door hoge parkeernormen

In gesprek over uitdaging 'Durf te sturen'

- Delen jullie de 'waarom' (6 beleidsdoelen) van autodelen?
- Wat kunnen aanwezige gemeenten doen om de beweging van autobezit naar autodelen te versnellen?
- Specifiek als het gaat om aanpassen parkeerbeleid en bij nieuwbouw
- Waar zitten jullie dilemma's of (bestuurlijke) belemmeringen?
- Wat heb je nodig (inhoud, proces) om nieuwe stappen te zetten?

Meer informatie

- <https://rwsduurzamemobiliteit.nl/praktijk-projecten/personen/autodelen/>
- <https://rwsduurzamemobiliteit.nl/praktijk-projecten/green-deals/city-deal/>
- www.agendastad.nl
- www.autodelen.info
- <https://www.crow.nl/publicaties/kencijfers-parkeren-en-verkeersgeneratie>

Vragen, nu of later

- Martien Das, martien.das@rws.nl Green Deal Autodelen II
- Sanne Kalshoven, sanne.kalshoven@rws.nl City Deal deelmobiliteit
- (Kees v.d. Reijden)

- @autodelen_info

Extra dia's met achtergrondkennis

Feiten en cijfers over autodelen en autobezit

- Autodelen kan nu vrijwel overal, dichtheid hoogste in steden
- Circa 400.000 autodelers
- Ruim 41.000 deelauto's (Q1 2018) in Nederland

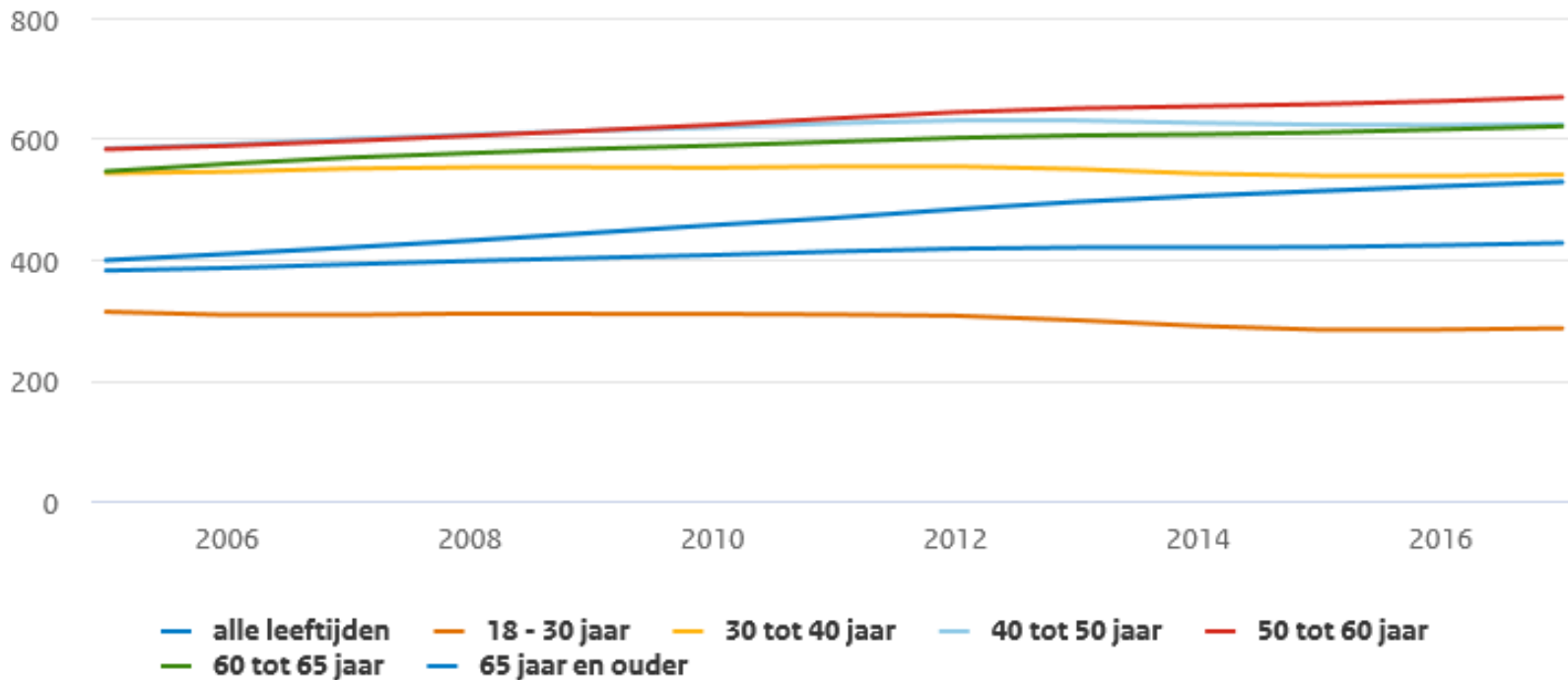
- Gem. autobezit daalt in groep <50 jaar en stijgt bij >50 jaar (CBS)
- 27% huishoudens bezit geen motorvoertuig
- Bij lage inkomens 54% voertuigbezit, bij hoge inkomens 94%

- Autodelen als alternatief voor 1^e of 2^e auto: rol deelauto hangt af van auto-afhankelijkheid in gebied
- Knelpunten voor aanbieders: onbekendheid autodelen, traag proces bij gemeenten voor nieuwe locaties, kosten vergunning, handhaving foutparkeren

Autobezit per inwoner daalt onder 50-minners

Ontwikkeling van het autobezit in Nederland naar leeftijd, 2005-2017 (in aantal auto's per duizend inwoners)

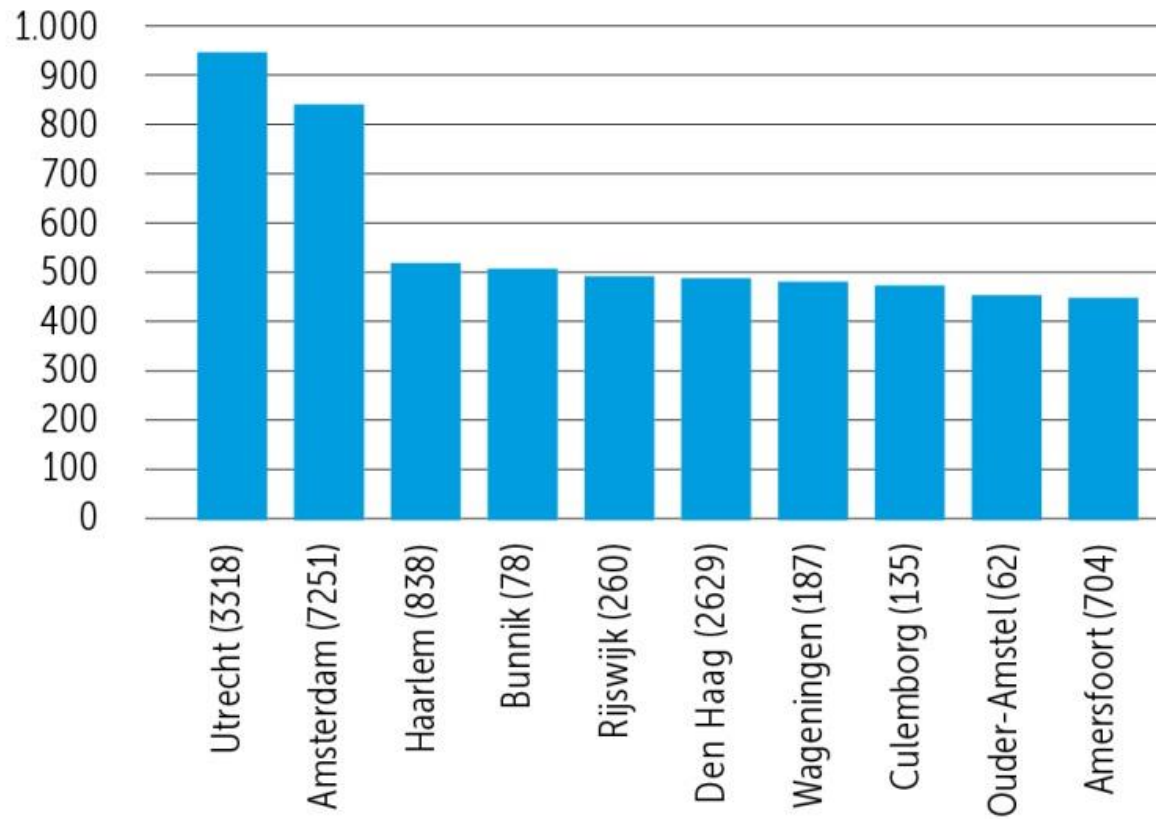

Verschillende concepten

- B2C: Greenwheels, MyWheels, Connectcar
- P2P autodelen: Snappcar, MyWheels
- Free floating: Car2Go, Hyundai, Witkar
- Elektrisch autodelen o.a. Car2Go, Snappcar, MyWheels, Buurauto, WeDriveSolar, eCarshare
- Zakelijk autodelen: poolauto's, gedeelde leaseauto's, gedeeld privé, via mobiliteitskaart o.a. NS-Business, Shuttel, via MaaS-apps
- Overal in NL beschikbaar: www.ritjeweg.nl

Top-10: deelauto's per 100.000 inwoners (tussen haakjes: aantal deelauto's)

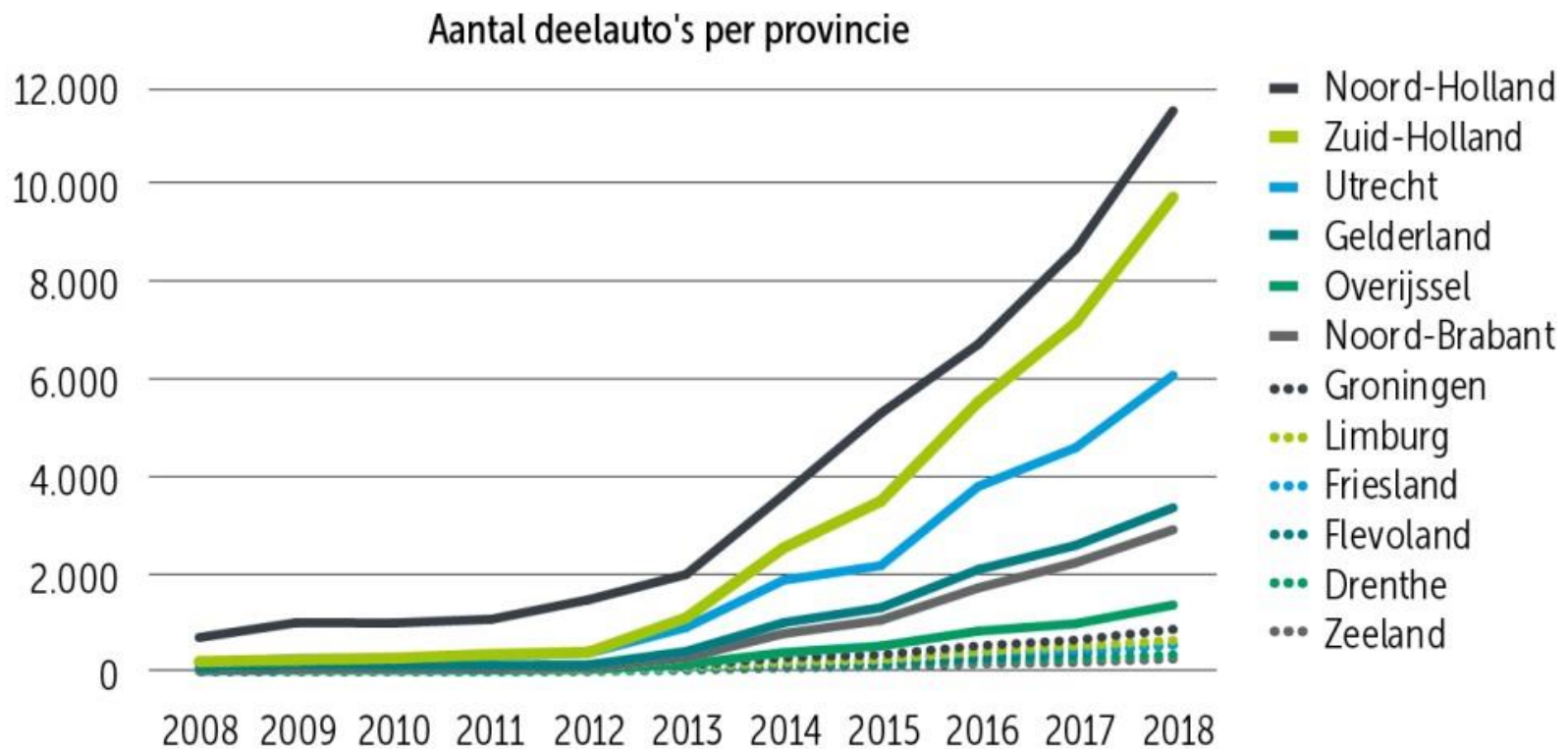

Motieven van autodelers

- Kostenbesparing: autodelen is goedkoper dan autobezit bij $<$ ca. 12.000 km/jr, goedkopere woning door minder bouwkosten parkeren
- Gemak: geen zorg om parkeren en auto-onderhoud, keuze uit meerdere auto's (afhankelijk van deelconcept)
- Milieu/leefstijl: net als bij bijv. zonnepanelen zijn mensen trots om autodeler te zijn of om in autoluwe wijk te wonen
- Mogelijkheid om een relatief nieuwe of elektrische auto te rijden

Potentieel voor groei

Autodelen: elektrisch of niet?

- Milieuwinst autodelen aanzienlijk, ook als dit met fossiele brandstof is
- Niet-elektrisch autodelen heeft snelle milieu-impact, kan vlot opschalen, minder 'gedoe' (laadpaal) en lagere drempel voor gebruikers (dubbele gedragsverandering)
- Liever niet: aan deelauto's hogere eisen stellen dan aan priveauto's
- Wel: pilots met elektrische deelauto of bijdrage om ervaring op te doen met verschillende concepten bij verschillende toepassingen
- Wel: zorg voor 'basis op orde' voor alle typen deelauto's
- Elektrisch autodelen oplossing voor hoge aanschafkosten EV
- Binnen paar jaar betere business case elektrisch autodelen
- Vooral kansrijk in nieuwbouwsituaties: 'EV-ready'